

(א) שנת לג. מיר נג.
 חולין קלו. [ב"ק קסו.].
 (ב) לעיל יג. (ג) ממורה
 (ד) [לעיל יב: לקמן מ:].
 (ה) [ג'ר אלפס ובה"ש].
 (ו) למא מלת אף ועין מג"א
 רש סימן תמה[ן: (ס) לעיל
 ד: יא: (ז) [לעיל ג:].
 (ח) [לעיל יא: (ח) שנת
 (ט) [נדמתן רש"י].
 (י) [כלס פכ"ה מ"ו].
 (יא) [ע"ג, (ז) ס"א נה
 דעבר צבל ימלא צבל יראה
 לא עבר, (ח) כפ"ח: א' לעבר,
 (ט) [דף ג:]. (ס) [וע"ע
 אריות צמו ב"ק קסו.
 ד"ה הכרעה].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אין הכרעה
 וכו' בין צדה תשפך
 חבל וכו':

גליון הש"ס

בתוס' ל"מא. אף לפי
 הפסקא. ע"י מיר דף ב'
 ע"צ מד"ה למא:

מוסף תוספות

- א. שיש שום סברא. מוס'
- הר"ש. ב. דאו היה
- משמע שיש קצת סברא
- לחלק אלא אינו נראה להם
- לחלק הלכה המכריע
- שחלק הלכה כמותו שגם
- החולקים עצמם היה קצת
- בדעתם לחלק. שס.
- ג. פלוגתא דר"מ ור"י
- יהודה דאובלין כל ארבע.
- הורש' ט"ז. שלא גילו
- האשונים דעתם לחלק בין
- תרומה לחולין. שס.
- ה. כשאין המכריע ברור
- כל שחלק, דברי שלא
- אמרה בפניהם לא מקריא
- הכרעה. מ' ה"ר
- ו. לביש ולביה. מוס'
- ר"פ. דר' יוסי אביו של ר'
- ישמעאל היה דור ג'
- לרבי' מה היה מולמלין
- בית הלל. מוס' הר"ש.
- ז. (ו) [דאם איתא שנובר
- בכל יטמין מאי קא פריך
- והביטלה מה מועיל ביטול
- זה למא שעבר כבר. שס.
- ח. [ד'הבא בחתול והיה
- בת תרבות דלא מצנעה
- אל בתוך הבית ובקרו
- ויהי. מ"מ'ס' תלמוד. לפי
- שנתנו לה לאכול כל
- שבעה. מוס' הר"ש.
- ט. דלא בת תרבות היא.
- מ"מ'ס' תלמוד.

אור לארבעה עשר

פרק ראשון פסחים

כא.

עין משפט
נר מצוה

אין הכרעה שלישיה מכרעה. דעת שלישיה היא זו שצית שמאי וצית הלל לא הזכירו לגלות דעתם דמיהו חיישין לתקלה כלל דלי הוו אמרו הכי צ"ש אומרים בין צצית בין צצדה (ב) חבל משפך וצ"ה אומרים בין צצית בין צצדה תיעשה זילוף ואתה צא להכריע ולומר צצית כצ"ה צצדה כצית שמאי היא הכרעה חבל השמא ללא הזכירו צית וצדה טעמא אחרינא הוא ולאו משום תקלה ור' ישמעאל חייש לתקלה והיינו תנאי: מחלוקת. ר' אליעזר ור' יהושע שנפלה לפחות ממאה חולין טמאים שיש צצת התחונה פחות ממאה חולין טמאים דלחין תרומה צטילה צהן ופסדי לגמרי דתרומה צריך אחד ומאה לצטילה חבל היו צצתחונה מאה חולין מאה צצית כמו זו של תרומה דברי הכל לא יטמאה ציד הואיל ולא פסדי חולין דתרומה עולה צהן וחזו צצית טומאה כדמעיקרא לר: מודה ר' אליעזר כו. קס"ד פלוגתא דר' חסא לאו להכי דהא פלוגתא דר' חסא לאו הוא ולהכי פריך מודה ר' יהושע דלמיר לעיל יטמאה ציד לר' אליעזר דלמיר לא יטמאה ציד מיבעי ליה למיתני: **צצית שסובו טהור וגבו טמא.** והאי מודה לאו חסיפא קאי אלא ארישא דקתני ילי יכול להליל רביעית צצתה חסא ואפי' כלי זה שהוא צא להליל רביעית זו צצית טובו טהור וגבו טמא ואשמעינן ליה לר' אליעזר דלמיר אל יטמאה ציד מודה הוא דמותר להליל צה ואל חיישין דילמא נגע גבו צצתחונה ומטמא לה צצית וצצית שנטמא צצתחונה דטומאתן צצתחונה היא דמשכחת לה כדתינאי' כלי צצתחונה אחוריו צצתחונה אחוריו טמאין טובו זה אוננו זה אוננו זה ידיו טהורין:

אין הכרעה שלישיה מכרעה אמר ר' יוסי בר' חנינא מ"מחלוקת שנפלה לפחות ממאה סאה חולין טמאין אבל נפלה למאה חולין טמאין דברי הכל תרד ותטמא ואל יטמאה ביד תניא נמי הכי חבית שנשברה בנת העליונה ותחתיה מאה חולין טמאין מודה רבי אליעזר לרבי יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית בטרה יציל ואם לאו תרד ותטמא ואל יטמאה ביד האי מודה רבי אליעזר לרבי יהושע מודה רבי יהושע לר' אליעזר מיבעי ליה אמר רבא איפוך רב הונא בריה דרב יהושע אמר לעולם לא תיפוך הכא במאי עסקינן בכלי שתוכו טהור וגבו טמא מהו דתימא ניגזור דילמא נגע גבו בתרומה קמ"ל:

הדרן עלך אור לארבעה עשר

בל שעה כ"שמותר לאכול מאכיל לבהמה לחיה ולעופות ומוכר לנכרי ומותר בהנאתו עבר זמנו אסור בהנאתו ולא יסיק בו תנור וכירים ר' יהודה אומר אין ביעור חמוץ אלא שריפה והחמרים אומרים שעה שמותר לאכול מאכיל הוא כל שעה שאינו מותר לאכול אינו מאכיל לימא מתני' דלא כר' יהודה דאי ר' יהודה הא איכא חמש דאינו אוכל ומאכיל ר' מאיר אומר אוכלין כל חמש ושורפין בתחלת שש רבי יהודה אומר אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש ואלא מאיר ר' מאיר הוא האי כל שעה שמותר לאכול מאכיל כל שעה שאוכל מאכיל מיבעי ליה אמר רבה בר עולא מתניתין רבן גמליאל היא דתנן רבן גמליאל אומר חולין נאכלין כל ארבע תרומה כל חמש ושורפין בתחלת שש והכי קאמר כל שעה שמותר לאכול כהן בתרומה ישראל מאכיל חולין לבהמה לחיה ולעופות למה לי למיתנא בהמה למה לי למיתנא חיה צריכא דאי תנא בהמה דאי משיירא חזי לה אבל חיה דאי משיירא קמצנעא לה אימא לא ואי תנא חיה משום דאי משיירא מיהת מצנעא אבל בהמה זימנין דמשיירא ולא מסיק אדעתיה וקאי עליה בבל יראה ובבל ימצא אימא לא צריכא עופות ל"ל אידי דתנא בהמה וחיה תנא נמי עופות: ומוכרו לנכרי: פשיטא לאפוקי מהאי תנא דתניא ב"ש אומרים לא ימכור אדם חמצו לנכרי אא"כ יודע בו שיכלה קודם פסח וב"ה אומרים יכל שעה שמותר לאכול מוכרו

הדרן עלך אור לארבעה עשר
כל שעה עבר זמנו אסור בהנאה. ואסור לנכור ואס מכר דמיו מותרין לחין תופס את דמיו כדתנן צפ"צ דקדושין (דף טו:)
מכרין וקידש צדמיהן מקודשת: **לימא** מתניתין דלא כר' יהודה. אף לפי הספקא לא אמר' כר' יהודה אלא הכי קאמר לימא מתני' דלא כר' יהודה אלא כר' מאיר ומסיק דהי' מאיר נמי לא חייש **ואי** אשמעינן חיה משום דמצנעא לה. ואין עובר משום צל יטמין דצל יטמין נפקא לן מלא ימלא ואין זה מצי כיון שאין ידוע היכן הוא וכן משמע צפ"ק (דף טו:)
אליעזר לר' יהושע שאם יכול להציל רביעית כשהיה יציל ואם לאו תרד ותטמא ואל יטמאה ביד. והיינו נמי רב פפא הווא היה צריך עכשיו להודות לר' אליעזר שלא יטמא ביד. והיינו קתני דר' אליעזר הוא שמורה לר' יהושע. ואמר רב פפא אפי' ואימא מודה ר' יהושע ור' אליעזר. רב הונא בריה דרב יהושע אמר לעולם לא תפוך. והכא בבא להציל רביעית כשהיה בכלי שגבו טמא וזכור טהור, מהו דתימא גזר ר' אליעזר להציל בכלי שגבו טמא, כי ההיא דתנן

וקאי ע"ה בב' יראה. פי' אם לא צטילו והוא הדין דהוה מצי למימר דילמא חמי למיכל מיניה:

כלי שנטמא אחוריו במשקה, טובו ואוגנו ואזנו וידיו טהורין, מהו דתימא גזר ר' אליעזר דלמא אתי למנע גבו בתרומה ויטמאה, קמ"ל מודה ר' אליעזר שמפיל רביעית כשהיה בכלי שתוכו טהור וגבו טמא, ולא חייש ר' אליעזר דלמא נגע בגבו שהוא טמא ומצא כאלו מטמא התרומה בידים. הדרן עלך אור לארבעה עשר
 כל שעה שמותר לאכול לבהמה ולחיה וכו'. מתני' דלא כר' יהודה. דאי ר' יהודה, התנן ר' יהודה אומר אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש, והוא איכא שעה חמישית שהוא אינו אוכל ומאכיל לבהמה ומותר בהנאתו, אלא מאי ר' מאיר היא, דקתני אוכלין כל חמש, אי הכי כל שעה שאוכלין מאכיל מיבעי ליה למתנא, ולא עמדה לאו זו ולא זו, ואוקמינן לר"ג דתנאי בפירקין קמא, ר"ג אומר חולין נאכלין כל ארבע ותרומה כל חמש ושורפין בתחלת שש, והכי קתני ומותר בהנאתו, מוכרי לנכרי למאי אתא. ואוקימנא לאפוקי מהני תנאי. דתנאי בסוף פ' יציאות השבת, בי"ש אומרים לא ימכור אדם חמצו לגוי אלא אם כן יודע בו שיכלה קודם הפסח, ב"ה אומר כל שעה שמותר לאכול מותר למכור.

אבל שעת אף כשהוא אסור, גזירה משום שביעית (לעיל דף טו:). כל שעה שאוכל מאכיל מיבעי ליה. ומותר משמע כל שעה שמוכר אדם אחר לאכול מאכיל זה האסור לאכול (לעיל דף טו:). וימכור כל חמש. דלאוקר להפקדי קדשים (לעיל דף טו:). וימכור כל חמש. דלאוקר להפקדי קדשים (לעיל דף טו:). וימכור כל חמש. דלאוקר להפקדי קדשים (לעיל דף טו:). וימכור כל חמש. דלאוקר להפקדי קדשים (לעיל דף טו:).

קלה א מיי פ"ב מהל
 תרומות הלכה ה:
 א ב מיי פ"א מהלכות
 חמץ הלכה טו (ט) סג
 לאוין עו טו"ש א"ח סי'
 תמנ ספ"א:
 ג ב מיי פ"ג שם הלכה
 יא טו"ש א"ח סי'
 תמנ ספ"א:
 ג ד מיי שם פ"ג הלכה
 יא טו"ש א"ח סי'
 תמנ ס"א וסי' תמנ ספ"ק
 ז:

רבינו חננאל

והוה שאמר אין הכרעה
 שלישיה מכרעה. ושמעיה זו
 בהגהול וזטא. (ויפריך)
 [ב]פירק ראשית הגז תניא
 ר' ישמעאל בר' יוסי אומר
 משום אביו ארבע, שנאמר
 וארבע צאן תחת השה.
 תניא אמר רבי אלמלא
 דבריהם דברי תורה ודברי
 רבי' דברי קבלה, אנו דברי
 רבי' שומעין, וכל שכן
 שדבריהם דברי קבלה
 ודברי רבי' תורה, והאמר
 מר אין הכרעה שלישיה
 מכרעה, אמר ר' יהודן מפי
 שמועה אמרה מפי חגי
 יכריה ומלאכי. ורבינו
 האיז' אומר ז"ל היה אומר
 אלא בומן ששנים חלוקים
 ואחד מכריע כאחד מהן
 שנמצאו שנים ואחד
 מכריע והלכה כרבים. אבל
 בומן שאומר חצי דברי זה
 וחצי דברי זה אין זה
 מכריע, טעם שלישי הוא.
 ולפיכך כשאמר ר' ישמעאל
 בשבת בעשה זילוף כב"ה,
 בשה תשתפך הכל כב"ש, אמרו
 לו הכרעה שלישיה היא זו
 הכרעה שלישיה מכרעה.
 ושמעיה וזטא כמות שהיא
 בזה המקום. (ועוד) אמר
 ר' יוסי בר' חננאל מחלוקת
 שנפלה לפחות ממאה
 חולין, דקא פסדי להו לחולין
 לגמרי, אבל נפלה לכמאה
 כמות חולין דלא קא פסדי
 להו לחולין, דהא תרומה
 לרבי' הכל עולה באחד
 ומאה, דברי יטמאה ואל
 יטמאה ביד. ותניא נמי הכי,
 דתניא חבית שנשברה בנת
 העליונה ותחתיה מאה חולין
 טמאין, מודה ר' אליעזר
 לר' יהושע שאם יכול להציל
 רביעית כשהיה יציל ואם לאו
 תרד ותטמא ואל יטמאה ביד.
 ומקשינן והא ר' יהושע הוא
 דתני אף יטמא ביד, והיינו
 קתני דר' אליעזר הוא שמורה
 לר' יהושע. ואמר רב פפא
 אפי' ואימא מודה ר' יהושע
 ור' אליעזר. רב הונא בריה
 דרב יהושע אמר לעולם לא
 תפוך. והכא בבא להציל רביעית
 כשהיה בכלי שגבו טמא
 וזכור טהור, מהו דתימא גזר
 ר' אליעזר להציל בכלי שגבו
 טמא, כי ההיא דתנן

כלי שנטמא אחוריו במשקה, טובו ואוגנו ואזנו וידיו טהורין, מהו דתימא גזר ר' אליעזר דלמא אתי למנע גבו בתרומה ויטמאה, קמ"ל מודה ר' אליעזר שמפיל רביעית כשהיה בכלי שתוכו טהור וגבו טמא, ולא חייש ר' אליעזר דלמא נגע בגבו שהוא טמא ומצא כאלו מטמא התרומה בידים. הדרן עלך אור לארבעה עשר
 כל שעה שמותר לאכול לבהמה ולחיה וכו'. מתני' דלא כר' יהודה. דאי ר' יהודה, התנן ר' יהודה אומר אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש, והוא איכא שעה חמישית שהוא אינו אוכל ומאכיל לבהמה ומותר בהנאתו, אלא מאי ר' מאיר היא, דקתני אוכלין כל חמש, אי הכי כל שעה שאוכלין מאכיל מיבעי ליה למתנא, ולא עמדה לאו זו ולא זו, ואוקמינן לר"ג דתנאי בפירקין קמא, ר"ג אומר חולין נאכלין כל ארבע ותרומה כל חמש ושורפין בתחלת שש, והכי קתני ומותר בהנאתו, מוכרי לנכרי למאי אתא. ואוקימנא לאפוקי מהני תנאי. דתנאי בסוף פ' יציאות השבת, בי"ש אומרים לא ימכור אדם חמצו לגוי אלא אם כן יודע בו שיכלה קודם הפסח, ב"ה אומר כל שעה שמותר לאכול מותר למכור.